

POSTANOWIENIE

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Gudowski (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

SSA Barbara Trębska

w sprawie ze skargi Z. L.
o wznowienie postępowania
w sprawie z powództwa Z. L.
przeciwko K. Dyrekcji Inwestycji w upadłości, Miejskiemu Przedsiębiorstwu
Energetyki Ciepłej S.A. w K., Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i
Kanalizacji S.A. w K., Gminie Miasta K., Elektrociepłowni Ł. S.A. w K., Polskiemu
Górnictwu Naftowemu
i Gazowniczemu w W. - Oddział Zakładu Gazowniczego w K.
o złożenie oświadczenia woli,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 11 września 2014 r.,
zażalenia powódki na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 18 lutego 2014 r.,

1. oddała zażalenie,

**2. przyznaje adw. M. P.-W. od Skarbu Państwa (Sądu
Apelacyjnego) kwotę 1 800 (jeden tysiąc osiemset) zł
powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem
kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce w
postępowaniu zażaleniowym.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 18 lutego 2014 r. odrzucił skargę Z. L. o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 1 kwietnia 1998 r., wydanym w sprawie z jej powództwa przeciwko K. Dyrekcji Inwestycji w upadłości, Miejskiemu Przedsiębiorstwu Energetyki Ciepłej S.A. w K., Miejskiemu Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji S.A. w K., Gminie Miasta K., Elektrociepłowni Ł. S.A. w K., Polskiemu Górnictwu Naftowemu i Gazowniczemu w W. - Oddział Zakładu Gazowniczego w K. o złożenie oświadczenia woli, jako wniesioną po terminie i nieopartą na ustawowej podstawie wznowienia.

W uzasadnieniu Sąd Apelacyjny stwierdził, że okoliczności, które skłoniły skarżącą do złożenia skargi o wznowienie postępowania, wynikające z treści skargi, to jest, że w toku postępowania, którego wznowienia domaga się, była zastraszana telefonicznie a nawet pobita za to, że nie zrezygnowała z realizacji roszczenia przeciwko pozwanym oraz, że w procesie działała bez adwokata, nie mogą zostać zaliczone do żadnej z podstaw wznowienia postępowania określonych w art. 401-403 k.p.c. Brak też było podstaw do zaliczenia prezentowanych okoliczności do podstawy wznowienia z art. 403 § 1 pkt 2 k.p.c. Sąd Apelacyjny ponadto wskazał, że skarga jest spóźniona. Okoliczności podniesione przez skarżącą były jej znane od chwili ich powstania tj. od 1994 r., a o wyroku skarżąca dowiedziała się w dniu 1 kwietnia 1998 r., była bowiem obecna przy jego ogłoszeniu. Uwzględniając zatem treść art. 407 § 1 k.p.c. stwierdzić należało, że termin do ewentualnego wniesienia skargi o wznowienie postępowania upłynął najpóźniej w dniu 1 lipca 1998 r., skarga o wznowienie została tymczasem złożona w dniu 8 stycznia 2014 r.

Powódka w zażaleniu zarzuciła naruszenie art. 130 § 1 w związku z art. 409 i art. 5 k.p.c.; art. 5 w związku z art. 117 § 5 k.p.c., art. 410 § 2 k.p.c., art. 401 pkt 2 k.p.c., art. 407 § 1 k.p.c. oraz art. 408 *in fine* k.p.c.; wносиła o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny. W zażaleniu skarżąca przedstawiła przez siebie fakty zdaje się kwalifikować jako podstawę z art. 401 pkt 2 k.p.c., wskazuje, że na skutek zastraszania nie broniła należycie swoich interesów przed sądem,

była więc pozbawiona możliwości działania ze względu na naruszenie przepisów prawa, przy czym stan obawy o zdrowie i życie trwał do końca 2013 r.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Nietrafnie skarżąca dowodzi, że Sąd naruszył art. 408 k.p.c. *in fine* przez jego niezastosowanie w sytuacji gdy, przy przyjęciu, że była pozbawiona możliwości obrony, pięcioletni termin wynikający z tego przepisu, liczony od uprawomocnienia się wyroku w chwili złożenia skargi o wznowienie jeszcze nie upłynął.

Z art. 408 k.p.c. wynika, że wznowienie postępowania po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku jest możliwe, jeżeli strona była pozbawiona możliwości działania w sprawie lub nie była należycie reprezentowana. Pozbawienie możliwości działania (lub brak należytej reprezentacji) ma dotyczyć sprawy, o wznowienie której strona występuje. Przewidziane bowiem w art. 408 k.p.c. wypadki, w których dopuszczalne jest wniesienie skargi po upływie pięcioletniego terminu odnoszą się do postępowania, którego wznowienie byłoby uzasadnione jedną z przyczyn wymienionych w tym przepisie; przyczyny te odnoszą się do podstaw skargi (art. 401 pkt 2 k.p.c.). Ponieważ okoliczności przytaczane przez skarżącą w istotnej części dotyczą czasu po uprawomocnieniu się wyroku, nie mogły odnieść zamierzonego skutku.

Ponadto skarżąca nie dostrzegła, że zgodnie z art. 407 § 1 k.p.c., musi być nadto zachowany trzymiesięczny termin do wniesienia skargi, liczony, przy podstawie pozbawienia możliwości działania lub braku należytej reprezentacji, od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2012 r., IV CZ 131/12, nie publ.).

Odnosząc się zatem do powoływanej przez skarżącą podstawy wznowienia określonej w art. 401 pkt 2 k.p.c., Sąd Apelacyjny trafnie przyjął, że skoro powódka była obecna przy ogłoszeniu wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 1 kwietnia 1998 r., to skarga została niewątpliwie wniesiona po upływie terminu trzymiesięcznego przewidzianego w art. 407 § 1 k.p.c.

Z tych względów Sąd Najwyższy uznał za zbędne odnoszenie się do pozostałych zarzutów podniesionych w zażaleniu i na podstawie art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c. oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw.

O kosztach zastępstwa procesowego należnych pełnomocnikowi ustanowionemu z urzędu orzeczono na podstawie § 19 w związku z § 6 pkt 5, § 13 ust. 2 pkt 2 i § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst: Dz. U. z 2013 r., poz. 461).